

практика навчання: Збірник наукових праць. Вінниця, 2024. Вип. 4 С. 52-59.
[https://doi.org/10.31652/3041-1017-2024\(4\)-07](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2024(4)-07)

7. SVITLANA ROHOTCHENKO, LYUDMYLA POPKO, TATIANA MIRONOVA, OLEKSII ROHOTCHENKO, TETIANA ZUZIYAK. IMAGE OF THE BLACKSMITH AS A SOCIO-CULTURAL PHENOMENON: SOVIET, POSTSOVIET, AND CONTEMPORARY ASPECTS. [Електронний ресурс]// AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH SPECIAL ISSUE NO.: 12/01/XXV. (VOL. 12, ISSUE 1, SPECIAL ISSUE XXV). – 2022. http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120125/papers/A_31.pdf

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-3.28>

Ірина Шимкова
м. Вінниця, Україна
ORCID: [0000-0003-0652-9557](https://orcid.org/0000-0003-0652-9557)
e-mail: irina.shym22@gmail.com
Світлана Цвілик
м. Вінниця, Україна
ORCID: [0000-0002-0335-5670](https://orcid.org/0000-0002-0335-5670)
e-mail: tsvilyksv@gmail.com

СЕРВІСИ GOOGLE ЯК ЗАСОБИ ХМАРО ОРІЄНТОВАНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. У нашому дослідженні виокремлено певні аспекти застосування хмарних сервісів Google Workspace та онлайн-платформи Canva у підготовці вчителя технологій. Хмарні сервіси інтегровані між собою, що дозволяє створити єдине освітнє середовище та ефективно організувати як онлайн, так і змішане індивідуальне та групове навчання.

Ключові слова: сервіси Google Workspace, хмаро орієнтоване навчальне середовище, професійна підготовка вчителя технологій, проектна діяльність.

Abstract. Our study highlights certain aspects of the use of Google Workspace cloud services and the online platform Canva in the training of technology teachers. Cloud services are integrated with each other, which allows you to create a single educational environment and effectively organize both online and blended individual and group learning.

Keywords: Google Workspace services, cloud-oriented learning environment, professional training of technology teachers, project activities.

Глибоко актуальним завданням з підвищення якості освіти є використання цифрових технологій. Переконаливими аргументами інформатизації освіти є такі реалії: відкриття доступу до глобальних інформаційних ресурсів; девальвація значення фізичної присутності учасників освітнього процесу для його успішності; сприяння підвищенню ефективності навчання та індивідуально-

орієнтованого навчання, інтеграції навчальної, наукової та виробничої діяльності; формування мотиваційної сфери у навчанні й розвитку творчого мислення. З іншого боку, науковці й практики переконують, що користувачі хмарних сервісів в освітньо-пошуковій діяльності (проектна діяльність, комунікація у віртуальних спільнотах тощо) активізуються, мають повсюдний доступ до програмного забезпечення і різних сервісів мережі Інтернет. Хмарні сервіси дозволяють перенести обчислювальні ресурси, програмне забезпечення й документи на віддалені Інтернет-сервери і не зберігати великі обсяги інформації на персональних комп'ютерах. Саме тому в інноваційному розвитку суспільства варто звертати увагу на формування потреби в здобувачів освіти у творчій самореалізації з використанням цифрових технологій (Гуржій & Овчарук, 2013).

В.Ю. Биков і В.Г. Кремень переконують, що навчальне середовище (НС) є штучно й цілеспрямовано побудованим у навчальному закладі оточуючим учня простором, в якому здійснюється освітній процес та створені необхідні й достатні для його учасників умови щодо ефективного і безпечного досягнення цілей навчання і виховання (Биков & Кремень, 2013, с.7). Нині основними компаніями, що надають можливості створення хмаро орієнтованого навчального середовища, є Microsoft, Google, Amazon, IBM (Буровицька, 2016).

Сервіси Google є налаштованими для організації командної роботи та відпрацювання всіх навичок, що потрібні сучасній людині. Основною їхньою перевагою є можливість доступу під одним аккаунтом до будь-якого сервісу, що входить до складу Google. Існує спектр додатків та сервісів і можливості синхронізації усіх даних та встановлення профільних додатків на пристрій Android. Сервіси Google орієнтовані на різноманітну колективну діяльність та спілкування в мережі (Тютюнник & Гончаренко, 2014). Прикладами Google сервісів є: Google Classroom як центральна платформа для управління навчанням; Google Meet для проведення онлайн-занять; офісні інструменти (Docs, Slides, Sheets); Forms для тестів та опитувань; Drive для файлів; Calendar для розкладу; YouTube для медіаконтенту й відео; Sites для створення освітніх веб-ресурсів; *III-інструменти від Google*: Gemini (Google AI), Google Lens та Google Workspace AI – інструменти, що можуть суттєво персоналізують освітній процес, забезпечуючи його ефективність.

Основними перевагами використання сервісів Google для користувачів в освіті, як зазначено в (Google Apps для освіти, б. д.), є: мінімальні вимоги до апаратного забезпечення (обов'язковою умовою є лише наявність доступу в Інтернет), не вимагають витрат на придбання та обслуговування спеціального програмного забезпечення (доступ до додатків можна отримати через вікно будь-якого браузера); підтримують всі операційні системи і клієнтські програми, які використовують користувачі та заклади освіти; всі інструменти Google безкоштовні.

Хмаро орієнтоване навчальне середовище (ХОНС) з професійної підготовки вчителя технологій ми тлумачимо як систему, що забезпечує

навчальну мобільність, групову співпрацю педагогів та студентів і використовує хмарні сервіси Google Workspace для ефективного, безпечного досягнення освітніх цілей. У підготовці майбутнього педагога важливу роль відіграє навчання діяльності здобувачів вищої освіти, спрямованої на проєктування й виготовлення різноманітних виробів з використанням хмарних сервісів. Опанування таким видом діяльності є невід'ємною складовою інтегральної компетентності майбутнього вчителя, про що йдеться у наших попередніх дослідженнях (Hlukhaniuk et al., 2020; Shymkova et al., 2021).

Сервіси Google (Classroom, Gmail, Meet) відіграють організаційну роль щодо створення класу (групи студентів) та здійснення різних комунікацій щодо подачі змісту навчального матеріалу, створення міждисциплінарних STEAM-проєктів, формування та видачі завдань та контролю їхнього виконання. Засобами платформи графічного дизайну Canva учасники освітнього процесу можуть створювати графіку, презентації, афіші та інший візуальний контент як для навчання, так і для соціальних мереж. Canva нами обрано як інструмент творчої проєктної діяльності (групової, індивідуальної) майбутніх педагогів.

У підготовці вчителя технологій створюється закрите навчальне середовище, яке не є традиційним, коли його учасниками є викладач і група студентів. Це навчальна платформа (система управління навчанням), що має програмне забезпечення для керування процесом навчання і дозволяє створювати та розміщувати на платформі навчальні матеріали, вести облік результатів, здійснювати зв'язок між учасниками процесу. Це структуроване багатовимірне навчальне середовище, що поєднує традиційне навчання із хмарними технологіями, що базуються на автоматизації взаємодії викладача та студента.

Добір засобів персонального хмаро орієнтованого освітнього середовища здійснюється у кілька етапів: вивчення викладачами можливостей сервісів Google (Classroom, Meet, Forms, Calendar, Drive Gmail тощо) та платформи графічного дизайну Canva; організація груп в Classroom та створення дошок в Canva; визначення методів активного проєктного навчання (креативних, інтерактивних, ігрових, комп'ютерно-орієнтованих тощо); підготовка й залучення студентів до виконання проєктів (індивідуальних та групових) з використанням сервісів Google (Classroom, Gmail, Meet) та платформи графічного дизайну Canva. У процесі експериментального навчання майбутніх учителів технологій в хмаро орієнтованому середовищі, створеному засобами сервісів Google, обрано онлайн-платформу Canva як ефективний інструмент проєктного навчання, що є невід'ємним складником процесу формування творчих здібностей та якостей особистості майбутніх педагогів, які мають стати ефективними менеджерами освітнього особистісно-орієнтованого процесу в закладах загальної середньої освіти (Шимкова & Цвілик, 2023).

Результатами самостійної пізнавальної діяльності є проєкти студентів з різних аспектів професійної підготовки, а використання функцій онлайн-інструментів Canva відкриває можливості для якісної, швидкої та безкоштовної

роботи на пристроях iOS або Android (Google Apps для освіти, б. д.) з можливістю планувати публікації на визначений час, включно з публікаціями для Facebook, Twitter, Pinterest, LinkedIn, Slack і Tumblr (Як користуватися Canva, б. д.).

Організація проєктної діяльності здійснюється через сервіс Google Classroom, де створено клас (групу) студентів з вивчення певного курсу. В Classroom здійснюється реєстрація учасників, в Google Календар формується розклад онлайн-занять в Google Meet, виконується змістове наповнення курсу (лекції, практичні роботи), визначаються завдання та тематика підсумкових проєктів та терміни їхнього виконання. В експериментальному навчанні ми імпортували клас з Google Classroom в онлайн платформу Canva через зазначення певного курсу та створення запрошення до класу через email або за посиланням. Результатом такої інтеграції Google Classroom та Canva є зокрема створення класу з практикуму з лялькарства (рис. 1).

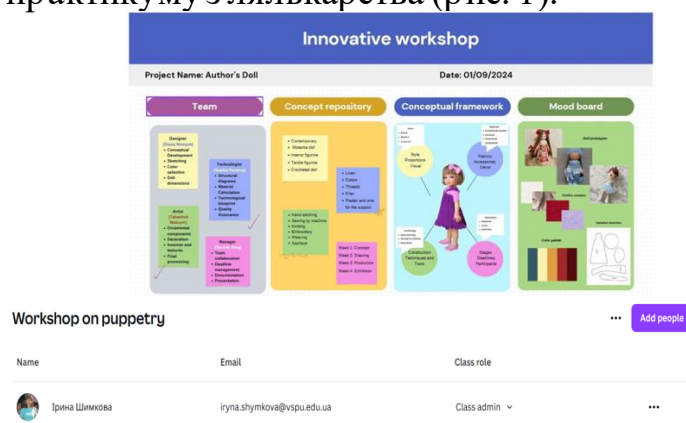

Рис. 1. Вигляд створеного класу в Canva.

Сучасні хмарні технології дозволяють значно спрощують процес самоосвіти, залишивши більше часу для творчості і самореалізації. Система управління навчанням виявила значну ефективність в активізації індивідуальної та групової проєктної діяльності студентів у навчанні дисциплін професійної підготовки.

Основними рисами хмаро орієнтованого навчання нами визначено наступні: інтегративність змісту, колективна хмарна комунікація, застосування інтерактивних методів, висока мобільність в Інтернеті, навчання творчої практичної діяльності. Досліджена ефективність навчання засобами сервісів Google дає підстави стверджувати, що формування хмаро орієнтованого навчального середовища є гостроактуальною педагогічною проблемою та відіграє особливу роль у формуванні фахових компетентностей та творчих здібностей майбутніх учителів технологій.

Список використаних джерел:

1. Биков, В. Ю., & Кремень, В. Г. (2013). Категорії простір і середовище: особливості модельного подання та освітнього застосування.

Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія, 2, 3–16. <https://lib.iitta.gov.ua/1188/1/Art100Text-3.pdf>

2. Буровицька, Ю. М. (2016). Інформаційно-комунікаційні технології у вищих навчальних закладах: алгоритм впровадження. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*, 133, 23–26. https://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2016_133_8

3. Гуржій, А. М., & Овчарук, О. В. (2013). Дискусійні аспекти інформаційно-комунікаційної компетентності: міжнародні підходи та українські перспективи. *Інформаційні технології в освіті*, 15, 38–43. https://nbuv.gov.ua/UJRN/itvo_2013_15_6

4. Тютюнник, А. В., & Гончаренко, В. О. (2014). Використання хмарних сервісів для створення освітнього середовища викладача та студента. *Освітологічний дискурс*, 1(5), 227–241.

5. Oleksii Rohotchenko, Tetiana Zuziak, Oleg Chuyko, Svitlana Kizim, Maria Ospishcheva-Pavlyshyn Virtual Reality in Training specialists of the industry of culture and arts[Електронний ресурс] // AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH SPECIAL ISSUE NO.: 11/02/XX. (VOL. 11, ISSUE 1, SPECIAL ISSUE XX). – 2021. – Режим доступу до ресурсу: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110220/papers/A_22.pdf

6. Шимкова, І. В., & Цвілик, С. Д. (2023). Дослідження можливостей застосування онлайн-платформи CANVA за умов електронного дистанційного навчання майбутніх учителів трудового навчання та технологій. У М. С. Курач & І. В. Цісарук (Ред.), *Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції* (с. 158–163). ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка.

7. Як користуватися Canva. (б. д.). Creativos Online. <https://www.creativosonline.org/uk/como-usar-canva.html>

8. Google Apps для освіти. (б. д.). Google. <https://www.google.com/intx/uk/enterprise/apps/education/>

9. Hlukhaniuk, V. M., Solovej, V. V., Tsvilyk, S. D., & Shymkova, I. V. (2020). STEAMeducation as a benchmark for innovative training of future teachers of labour training and technology. *Society. Integration. Education*, 5, 211–221. <https://journals.rta.lv/index.php/SIE/article/view/5000>

10. Shymkova, I., Tsvilyk, S., Hlukhaniuk, V., Solovej, V., & Harkushevskiy, V. (2021). Use of Learning management system ILIAS in teaching technologies for intending teachers of secondary and vocational education. *Society. Integration. Education*, 5, 470–482. <https://journals.rta.lv/index.php/SIE/article/view/6313>

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-3.29>

Іван Маринін
м. Кам'янець-Подільський, Україна
<https://orcid.org/0000-0001-8278-2808>
e-mail: mig290161@ukr.net

ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ МИСТЕЦЬКИХ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розглянуто особливості застосування онлайн-платформ в організації освітнього процесу мистецьких закладів фахової передвищої освіти в умовах дистанційного навчання. Проаналізовано переваги застосування сучасних цифрових сервісів, зокрема забезпечення безперервності навчання, доступу до освітніх сервісів та розширення можливостей комунікації між учасниками освітнього процесу. Визначено основні виклики дистанційного навчання, серед яких обмеженість практичної взаємодії у мистецьких дисциплінах, труднощі щодо об'єктивного оцінювання, а також технічні проблеми.

Ключові слова: дистанційне навчання, освітні онлайн-платформи, інформаційно-комунікаційні технології, фахова передвища освіта.

Abstract. The article examines the role of online platforms in organizing the educational process in art institutions of professional pre-higher education under conditions of distance learning. Particular attention is given to the advantages of modern digital services, including ensuring the continuity of the educational process, providing access to educational resources, and expanding communication opportunities among participants in the educational process. The study also identifies the main challenges associated with distance learning, such as limited opportunities for practical interaction in arts disciplines, difficulties related to objective assessment, and various technical issues.

Keywords: distance learning, online educational platforms, information and communication technologies, professional pre-higher education.

Дистанційне навчання в Україні є невід'ємною умовою сучасної фахової передвищої освіти в Україні та одним із пріоритетних напрямів її реформування, що вимагає гнучкості та адаптивності до сучасних викликів.

На сьогодні у надзвичайно складних умовах пандемій та повномасштабної військової агресії з боку Росії дистанційне навчання у сфері фахової передвищої освіти є однією із форм навчання студентів, яке регулюється Положенням про дистанційне навчання, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України №466 (Міністерство освіти і науки України, 2013), і передбачає надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми або освітньо-кваліфікаційним рівнями відповідно до державних стандартів освіти.

Наразі застосування цифрових технологій, сучасних цифрових засобів й мережі Інтернет в освітньому процесі закладів фахової передвищої освіти є обов'язковим складником та інструментом його реалізації. Такий підхід ґрунтується на законодавчих та нормативно-правових документах: законах

України «Про освіту» (Верховна Рада України, 2017), «Про фахову передвищу освіту» (Верховна Рада України, 2019), а також «Типовому положенні про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти (Міністерства освіти та науки, 2023). У зазначених документах визначено мету дистанційного навчання, що передбачає «індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» (Міністерства освіти і науки України, 2013).

На сьогодні наукові підходи до наукового забезпечення дистанційного навчання висвітлено у працях В. Бикова, М. Жалдака, Ю. Дорошенка, Д. , М. Карпенка, О. Навроцького; організаційно-педагогічні аспекти розкрито у працях науковців Р. Гуревича, В. Олійника, П. Таланчука, психолого-педагогічні засади досліджено у працях В. Дейнеко, В. Кухаренко та О. Сороки.

Перспективам розвитку дистанційного навчання в системі фахової передвищої освіти присвятили праці І. Ляшенко (дослідження міжнародного досвіду); Ю. Арбузова, Т. Багмет (теоретичні та практичні аспекти дистанційного навчання); Р. Малярчук, М. Мястковська, С. Постова, А. Федорчук, Р. Шаран, М. Шмалюк (аналіз основних видів цифрових освітніх ресурсів, програмних засобів та онлайн-сервісів).

Однак, відчувається брак наукових праць, присвячених аналізу проблем та перспектив використання онлайн платформ в умовах освітнього процесу мистецького закладу фахової передвищої освіти та з'ясування їх впливу на ефективність підготовки фахівців.

З огляду на вищезазначене постає потреба проаналізувати систему підготовки здобувачів фахової передвищої освіти Кам'янець-Подільського фахового коледжу культури і мистецтв в умовах дистанційного навчання в контексті впровадження й обґрунтування ефективності освітніх онлайн сервісів.

Дистанційна форма навчання в Коледжі здійснюється згідно Закону України *«Про фахову передвищу освіту»* (Верховна Рада України, 2019) та Положення *«Організація освітнього процесу, поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання»* (Коледж, 2022), у яких передбачено можливість використання освітніх онлайн-платформ для викладання окремих компонентів освітньої програми відповідно до наказів директора Коледжу.

Так, для забезпечення дистанційного навчання в Коледжі передбачено матеріально-технічне облаштування аудиторій для організації та технічного супроводу освітнього процесу, зокрема: наявність комп'ютерного обладнання; функціонування локальної мережі з доступом до Інтернету; можливість